

Την προσφορά του Ζαππείου Παρθεναγωγείου εξήρε ο Οικουμενικός Πατριάρχης

[Πατριαρχεία](#) / [Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Την πολύτιμη προσφορά του [Ζαππείου Παρθεναγωγείου](#) στην παιδεία και στην πρόοδο του Γένους εξήρε ο [Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος](#) μιλώντας την Τετάρτη 21 Μαΐου 2025 σε επετειακή εκδήλωση για τα 150 χρόνια από την ίδρυση του ιστορικού σχολείου.

Κατά την έναρξη την ομιλίας του ο Παναγιώτατος αναφέρθηκε στη Θεία Λειτουργία επί τη εορτή των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης και το Αρχιερατικό μνημόσυνο για τους ευεργέτες του Ζαππείου, Κωνσταντίνου και Ευαγγέλου Ζάππα που τελέστηκαν νωρίτερα στον Ιερό Ναό Αγίας Τριάδος Σταυροδρομίου. «Ὁ Θεός τῆς ἀγάπης νά ἀναπαύῃ τίς ψυχές τους ἐν Χώρα Ζώντων καί ἐν σκηναῖς δικαίων», ανέφερε μεταξύ άλλων.

Μιλώντας στη συνέχεια για το Ζάππειο Παρθεναγωγείο, ο Οικουμενικός Πατριάρχης αναφέρθηκε εν συντομία στο ιστορικό του σχολείου τονίζοντας παράλληλα ότι «τό «πνεῦμα τοῦ Ζαππείου» παραμένει ἀναλλοίωτο».

«Ἡ Ὁμογένεια ξέρει νά διασώζει τήν ταυτότητα καί τόν πνευματικό πολιτισμό της καί σέ δύσκολους καιρούς. Τό κτισμένο στό πλευρό τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀγίας Τριάδος Ζάππειο, ὅπως καί τά ἄλλα ἐκπαιδευτικά ἱδρύματα τῆς Ὁμογενείας, ἔδιδαν στούς μαθητές καί τίς μαθήτριες, πέρα ἀπό τίς γνώσεις, καί ἐκεῖνες τίς ζωτικές ἀξίες, οἱ ὁποῖες ἀνήκουν στόν πυρῆνα τῆς ἰδιοπροσωπίας τοῦ Γένους, συνδέονται μέ τήν πορεία του στήν ἱστορία καί παραμένουν καθοριστικές γιά τό παρόν καί τό μέλλον του», πρόσθεσε.

Σε ἄλλο σημείο ο Παναγιώτατος τόνισε ὅτι το σχολεῖο «πρέπει νά εἶναι χῶρος ἀντίστασης στίς συρρικνώσεις τοῦ ἀνθρώπου καί καλλιέργειας τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν, «περιαγωγῆς τῆς ψυχῆς πρός τό ἀγαθόν»».

«Αὐτό τό πνεῦμα ἐκπροσωπεῖ καί διακηρύττει ἡ Ἀγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία ἀνά τούς αἰῶνας. Ἐξ ἄλλου, ἡ ζωή τῆς Ἐκκλησίας εἶναι καθ' ἑαυτήν νίκη ἐναντίον ὅλων τῶν τάσεων καί τῶν δυνάμεων πού ἀπειλοῦν τήν ἱερότητα τοῦ προσώπου τοῦ «ἐλευθερία τετιμημένου» ἀνθρώπου», συμπλήρωσε.

Ολοκληρώνοντας την ομιλία του ο Οικουμενικός Πατριάρχης, μεταξύ άλλων, καλωσόρισε τους τελειοφοίτους ιεροσπουδαστές της Θεολογικής Σχολῆς του Τιμίου Σταυροῦ Βοστώνης, οἱ οποίοι ὅπως ανέφερε, «ἐκπροσωποῦν, στήν Ἀμερική, τό πνεῦμα τῆς παιδείας πού μόλις περιγράψαμε, σέ μία ξακουστή πόλη τῆς γνώσης, τῶν ἐπιστημῶν καί τῶν Βραβείων Νόμπελ».

Αναλυτικά η ομιλία του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου:

Τιμώτατοι άδελφοί Άρχιερείς,

Ίερώτατε άδελφέ άγιε Σαράντα Έκκλησιών, Άρχιερατικώς Προϊστάμενε τής Περιφέρειας Σταυροδρομίου,

Έντιμολογιώτατοι Άρχοντες,

Έλλογιμωτάτη συντονίστρια Έκπαίδευσης,

Έντιμότατε κύριε Πρόεδρε τής Μεγαλυνόμου Κοινότητος Σταυροδρομίου μετά τών συνεργατών σας,

Ἐλλογιμώταται κυρίαι διευθύντριαι τοῦ Γυμνασίου-Λυκείου καί τοῦ Δημοτικοῦ-Νηπιαγωγείου τοῦ Ζαππείου μετά τῶν καθηγητῶν, διδασκάλων καί λοιποῦ προσωπικοῦ τοῦ Σχολείου,

Ἐλλογιμώταται ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Ἀποφοίτων Ζαππείου καί τοῦ Συλλόγου Ζαππίδων Ἀθηνῶν,

Ἀγαπηταί μαθήτριά, ἀγαπητοί μαθηταί,

Προσφιλέστατοι καθηγηταί καί τελειόφοιτοι ἱεροσπουδασταί τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ Βοστώνης,

Τέκνα ἐν Κυρίῳ εὐλογημένα,

Χριστός Ἀνέστη!

Μέ πολλή χαρά καί συγκίνηση συμμετείχαμε στή σημερινή Θεία Λειτουργία τῆς ἑορτῆς τῶν Ἀγίων Ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου καί Ἐλένης τῆς Μητρός αὐτοῦ, κατά τήν ὁποία ἐτελεῖτο στόν Ἱερό Ναό Ἀγίας Τριάδος Σταυροδρομίῳ κατ' ἔτος ἀρχιερατικό μνημόσυνο ὑπέρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ἀειμνήστων ἱδρυτῶν καί μεγάλων εὐεργετῶν τοῦ Ζαππείου, Κωνσταντίνου καί Εὐαγγέλου Ζάππα. Σήμερα, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτασμῶν τῆς συμπληρώσεως 150 ἐτῶν ζωῆς τοῦ Ζαππείου Παρθεναγωγείου, τιμοῦμε ἐπίσης τήν μνήμη ὅλων τῶν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενομένων εὐεργετῶν, διδασκάλων καί μαθητριῶν τοῦ Σχολείου στήν μακρά διαδρομή του. Ὁ Θεός τῆς ἀγάπης νά ἀναπαύῃ τίς ψυχές τους ἐν Χώρᾳ Ζώντων καί ἐν σκηναῖς δικαίων.

Εἴμαστε ὑπερήφανοι γιά τό ἱστορικό σχολεῖο μας, ἕνα πρότυπο ἐκπαιδευτήριον τῆς Πόλης, τό ὁποῖο, ὅπως ἔχει γραφῆ, «ἔθρεψε χιλιάδες παιδιά μέ τό πνευματικό μάννα, πού τά προίκισε μέ γνώσεις καί μέ ἀνθρωπιά, ἐφόδια πολύτιμα γιά τήν ἐπίπονη ζωή, ἀλλά καί γιά τό καλλίτερο μέλλον» (*Τά Ἑλληνικά Σχολεῖα τῆς Πόλης*, ἔκδ, Συνδέσμου τῶν ἐν Ἀθήναις Μεγαλοσχολιτῶν, Ἀθήνα 1995, σ. 111). Εἶναι ἀξιομνημόνευτο τό γεγονός ὅτι τό 1879, μόλις τέσσαρα ἔτη μετά τήν ἱδρυσὴ του, τό Ζάππειο ἀναγνωρίσθηκε ἀπό τό Ὑπουργικό Συμβούλιο τῆς Ἑλλάδος ὡς ἰσότιμο μέ τό Ἀρσάκειο. Στό Νηπιαγωγεῖο, τό Δημοτικό καί στό Γυμνάσιο/Λύκειο τοῦ Ζαππείου ἐφοίτησαν ἀπό τό 1875 μέχρι τό 1980, 28.713 μαθήτριά. Τό σχολικό ἔτος 1961-62 εἶχε τό Ζάππειο 835 μαθήτριά. Τό δέ Διδασκαλεῖο τῆς σχολῆς, τό ὁποῖον ἐλειτούργησε ἀπό τό ἔτος 1885/86 ἕως τό 1923/24 ἐχάρισε στήν παιδεία 420 ἐκπαιδευτικούς. Πολλές ἀπόφοιτοι τοῦ Ζαππείου διηκόνησαν ἐν συνεχείᾳ εὐδοκίμως στίς τρεῖς βαθμίδες τῆς ἐκπαίδευσης. Σέ ὅλους τούς ἐπαγγελματικούς

τομείς, στόν χῶρο τῆς ἐπιστήμης, τῆς τέχνης, τῶν γραμμάτων, τῆς δημόσιας ζωῆς, ὑπῆρξαν, ὑπάρχουν καί διαπρέπουν ἀπόφοιτοι τοῦ Ζαππείου. Ὁρθῶς τονίζεται ἐπίσης, ὅτι οἱ Ζαππῖδες ἐκπροσωποῦν τό σθένος καί τό ὑψηλό ἦθος πού ἀπαιτεῖ ὁ ρόλος τῆς γυναίκας στή χριστιανική οἰκογένεια.

Τό Ζάππειο προσέφερε, ὄντως, πάμπολλα καί πολύτιμα στήν παιδεία καί τήν πρόοδο τοῦ Γένους. Οἱ ἀριθμοί εἶναι σήμερα διαφορετικοί, ἀλλά τό «πνεῦμα τοῦ Ζαππείου» παραμένει ἀναλλοίωτο. Ἡ Ὁμογένεια ξέρει νά διασώζει τήν ταυτότητα καί τόν πνευματικό πολιτισμό της καί σέ δύσκολους καιρούς. Τό κτισμένο στό πλευρό τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀγίας Τριάδος Ζάππειο, ὅπως καί τά ἄλλα ἐκπαιδευτικά ἱδρύματα τῆς Ὁμογενείας, ἔδιδαν στούς μαθητές καί τίς μαθήτριες, πέρα ἀπό τίς γνώσεις, καί ἐκεῖνες τίς ζωτικές ἀξίες, οἱ ὁποῖες ἀνήκουν στόν πυρῆνα τῆς ἰδιοπροσωπίας τοῦ Γένους, συνδέονται μέ τήν πορεία του στήν ἱστορία καί παραμένουν καθοριστικές γιά τό παρόν καί τό μέλλον του.

Ἡ ποιότης τῶν ὁραμάτων μιᾶς κοινωνίας καί ὁ ἀνθρωπιστικός της προσανατολισμός κρίνονται ἀπό τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο ἀξιολογεῖ καί ὀργανώνει τήν ἐκπαίδευση τῆς νέας γενιᾶς, ἀπό τό πῶς λειτουργοῦν τά σχολεῖα της, ἀπό τό πῶς κατανοεῖ τήν ἀποστολή τοῦ δασκάλου καί τόν ρόλο τοῦ μαθητή. Προφανῶς, μία ἐκπαίδευση, ἡ ὁποία στρέφει τούς νέους μονομερῶς στήν ἐνασχόληση μέ τόν ἑαυτό τους, στή διεκδίκηση τῶν «ἀτομικῶν δικαιωμάτων» τους καί στήν αὐτοπραγμάτωση, δέν δίδει σέ αὐτούς γνήσιο ὄραμα καί προσανατολισμό. Ἡ θετική προοπτική γιά τόν ἄνθρωπο δέν εἶναι δυνατόν νά ἀποσυνδεθῇ ἀπό τή διακονία καί τήν προσφορά στό κοινωνικό σύνολο, ἀπό τήν ἀλληλεγγύη καί τό ἐνδιαφέρον γιά τό κοινό καλό. Ἔχουμε ἀνάγκη σκοποῦ καί νοήματος πέραν τοῦ ἑαυτοῦ μας, ἐπιθυμοῦμε νά πραγματώσουμε ὑπερατομικές ἀξίες, νά μοιραζόμαστε τή ζωή. Ἔχει λεχθῇ ὅτι ἡ ἐνασχόληση μέ τό «ἀγαπημένο ἐγώ» μοιάζει μέ τό ἀλμυρό νερό τῆς θάλασσας: ὅσο περισσότερο πίνουμε, τόσο ἐντονώτερα διψοῦμε. Ἡ παιδεία ὀφείλει νά στηρίζη τήν πνευματική διάσταση τῆς ἀνθρωπίνης ὑπαρξης. Ἡ περιθωριοποίησή της καί ἡ ἀδιαφορία γι' αὐτήν ὑποσκάπτει τήν πορεία τοῦ νέου πρὸς τήν ὑπεύθυνη ἐλευθερία.

Στόν δρόμο αὐτόν δέν ὑπάρχουν εὐκολες λύσεις. Ἡ ἀληθινή ἐλευθερία θέλει χρόνο καί ἔμπονη προσπάθεια γιά νά ἀναπτυχθῇ. Τό σχολεῖο πρέπει νά εἶναι χῶρος ἀντίστασης στίς συρρικνώσεις τοῦ ἀνθρώπου καί καλλιέργειας τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν, «περιαγωγῆς τῆς ψυχῆς πρὸς τό ἀγαθόν».

Αὐτό τό πνεῦμα ἐκπροσωπεῖ καί διακηρύττει ἡ Ἀγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία ἀνά τούς αἰῶνας. Ἐξ ἄλλου, ἡ ζωή τῆς Ἐκκλησίας εἶναι καθ' ἑαυτήν νίκη ἐναντίον ὅλων τῶν τάσεων καί τῶν δυνάμεων πού ἀπειλοῦν τήν ἱερότητα τοῦ προσώπου

τοῦ «ἐλευθερία τετιμημένου» ἀνθρώπου.

Τιμιώτατοι ἀδελφοί καί προσφιλέστατα τέκνα ἐν Κυρίῳ,

Τιμᾶ σήμερα ἡ Ἐκκλησία τῇ μνήμῃ τῶν Ἀγίων καί Ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης. Ἡ Πόλις τῶν πόλεων πού ἐγκαινίασε ὁ ἰδρυτής της Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας τήν 11^η Μαΐου 330, εἶναι ἡ ἀμετακίνητη καθέδρα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τό ὁποῖον, ὅπως σημειώνει ὁ μακαριστός σπουδαῖος θεολόγος, Μητροπολίτης Περγᾶμου Ἰωάννης, «σφράγισε ἀνεξίτηλα τήν ἴδια τήν ἱστορία τῆς πολιτισμένης ἀνθρωπότητας καί ἐξακολουθεῖ νά ἀποτελῇ ἐλπίδα γιά τό παρόν καί τό μέλλον τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου» («Τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο. Ἕνα ἱστορικό παράδοξο», στό ἔργο τοῦ ἰδίου: *Κόσμου Λύτρον*, Μέγαρο 2014, σ. 275).

Ἀναπέμποντες ὕμνον εὐχαριστίας πρός τόν ἀγαθοδότην Θεόν τῆς ἀγάπης διά τās ἀπείρους εὐεργεσίας Του πρός τό Γένος, εὐχαριστοῦμε ὅλους σας γιά τήν παρουσία σας στή Θεία Λειτουργία καί στό Ζάππειο κατά τήν εὐσημο αὐτή ἡμέρα. Καλωσορίζουμε στήν Πόλη μας τούς τελειοφοίτους ἱεροσπουδαστάς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ Βοστώνης, οἱ ὁποῖοι ἐκπροσωποῦν, στήν Ἀμερική, τό πνεῦμα τῆς παιδείας πού μόλις περιγράψαμε, σέ μία ξακουστή πόλη τῆς γνώσης, τῶν ἐπιστημῶν καί τῶν Βραβείων Νόμπελ. Ὅμως καί ἐκεῖ ἰσχύουν τά ἴδια κριτήρια καί οἱ ἀρχές γιά τήν ἀλήθεια τοῦ ἀνθρώπου, γιά τόν ἐπίγειο καί τόν αἰώνιο προορισμό του.

Δεόμενοι τοῦ Κυρίου τῆς δόξης ὑπέρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ἰδρυτῶν, μεγάλων εὐεργετῶν, εὐεργετῶν, διδασκάλων, μαθητριῶν, καί ὅλων τῶν ἐργασθέντων στό Ζάππειο Παρθεναγωγεῖο, ἐπικαλούμεθα ἐπί τούς ἐν ἐνεργείᾳ διδασκάλους καί μαθητές, καί ὅλους τούς συμβάλλοντας στήν καλή λειτουργία τοῦ Ζαπείου σήμερα, ἐπί τά μέλη τῶν Συνδέσμων ἀποφοίτων, καί ἐπί πάντας ὑμᾶς, πρεσβείαις τῶν Ἀγίων καί Ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης, τήν χάριν καί τό ἔλεος τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ.

Χρόνια πολλά!

